

Τι είναι το Botox;

Η βουτυλινική τοξίνη A (Botox) είναι μια αποτελεσματική θεραπεία για την ακράτεια ούρων που οφείλεται στο ιδιοπαθές σύνδρομο υπερδραστήριας ουροδόχου κύστης ή σε υπερ-συσπαστικότητα του εξωστήρα μυός της κύστης λόγω νευρολογικών παθήσεων.

Ποια είναι η φυσιολογική λειτουργία της ουροδόχου κύστης;

Η ουροδόχος κύστη προσομοιάζει σε ένα μπαλόνι που γε-

μίζει με νερό. Καθώς τα παραγόμενα από τα νεφρά ούρα συλλέγονται στην κύστη, αυτή διατείνει τα τοιχώματά της ώστε να μπορεί να αποθηκεύσει προοδευτικά μεγαλύτερη

ποσότητα. Τα ούρα γεμίζουν την ουροδόχο κύστη με τη βοήθεια του σφιγκτηριακού μηχανισμού της ουρήθρας και των μυών του πυελικού εδάφους που συσπώμενοι αποτρέπουν τη διαφυγή ούρων μέχρις ότου έρθει η ώρα της ούρησης σε κατάλληλο χρόνο και περιβάλλον (**μηχανισμός εγκράτειας**).

Όταν αποφασίσουμε να ουρήσουμε τότε ο εγκέφαλος παράγει μια σειρά από νευρικά σήματα που έχουν ως στόχο

τη σύσπαση της ουροδόχου κύστης και την ταυτόχρονη χαλάρωση των μυών της ουρήθρας και του πυελικού εδάφους ώστε να επιτευχθεί το άδειασμα της κύστης (**μηχανισμός ούρησης**).

Υπό φυσιολογικές συνθήκες η ανάγκη για ούρηση δημιουργείται 4-7 φορές κατά τη διάρκεια της ημέρας και έως 1 φορά τη νύχτα.

Τι είναι το σύνδρομο της υπερδραστήριας κύστης (overactive bladder syndrome – OAB);

Πρόκειται για ένα σύμπλεγμα συμπτωμάτων που προκαλούνται όταν η ουροδόχος κύστη συσπάται ακανόνιστα, ακόμη και όταν η ποσότητα ούρων μέσα σε αυτή είναι πολύ μικρή. Μερικές φορές αυτό συμβαίνει χωρίς καθόλου προειδοποίηση και όταν δεν το επιθυμεί η γυναίκα, όπως για παράδειγμα με την αλλαγή στάσης του σώματός της, όταν ακούει τη βρύση να τρέχει ή ακόμη και όταν βάζει το κλειδί στη κλειδαριά της πόρτας επιστρέφοντας σπίτι.

Το συμπτώματα που προκαλεί το σύνδρομο αυτό είναι η **συχνοουρία**, η **έντονη έπείξη προς ούρηση** ακόμη και αν έχει αδειάσει πρόσφατα η κύστη, η επιτακτική ακράτεια ούρων και η αφύπνιση κατά της νυκτερινές ώρες που δημιουργείται από το αίσθημα ούρησης (**νυκτουρία**).

Πώς δρα το Botox στην υπερδραστήρια κύστη και την ακράτεια ούρων επιτακτικού τύπου (urinary urgency incontinence);

Το Botox είναι η γνωστή πρωτεΐνη (αλλαντοτοξίνη) που χρησιμοποιείται στην κοσμητική ιατρική (αντιμετώπιση των ρυτίδων) αλλά και άλλες ιατρικές ειδικότητες για την αντιμετώπιση καταστάσεων όπως η υπεριδρωσία, οι ημι-κρανίες, ο στραβισμός κ.α. Παράγεται με ειδική και απόλυτα ελεγχόμενη επεξεργασία από συγκεκριμένο βακτήριο σε ειδικά βιο-εργαστήρια.

Στην περίπτωση της υπερδραστήριας ουροδόχου κύστης και της ακράτειας ούρων επιτακτικού τύπου, το Botox δρα χαλαρώνοντας τον εξωστήρα μυ της κύστης και μειώνοντας έτσι τη συχνουρία, την επιτακτική ούρηση και τα επεισόδια ακούσιας απώλειας ούρων. Τα θετικά αποτελέσματα της θεραπείας με Botox διαρκούν κατά μέσο όρο 8-10 μήνες, πολλές φορές όμως και περισσότερο. Μετά το διάστημα αυτό η επίδραση του Botox φθίνει και ο μυς της κύστης επανακά την αρχική συσταλτικότητά του, οπότε μπορεί να απαιτηθεί επαναληπτική θεραπεία.

Πότε συστήνεται η θεραπεία με Botox;

Η θεραπεία εφαρμόζεται σε γυναίκες με διάγνωση **συνδρόμου υπερδραστήριας κύστης (OAB)** και **ακράτειας ούρων επιτακτικού τύπου (urinary urgency incontinence)** που δεν ανταποκρίνονται σε θεραπεία με φάρμακα από του στόματος (αντιμουσκαρινικά). Επίσης αποτελεί τη θεραπεία εκλογής σε γυναίκες με **νευρογενή υπερδραστήρια κύστη**, λόγω παθήσεων όπως η πολλαπλή σκλήρυνση, κακώσεις του νωτιαίου μυελού και αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια.

Άλλες ενδείξεις από το γυναικείο ουρογεννητικό σύστημα για τη θεραπεία με Botox είναι το **σύνδρομο της επώδυνης κύστης** και ο **σπασμός των μυών του πυελικού εδάφους**.

Πριν ο εξειδικευμένος ιατρός συστήσει τη θεραπεία με Botox θα πρέπει να έχει προηγηθεί ο απαιτούμενος διαγνωστικός έλεγχος, που περιλαμβάνει την ουροδυναμική μελέτη και την καλλιέργεια ούρων.

Πώς χορηγείται η θεραπεία με Botox;

Η θεραπεία είναι πολύ απλή και γίνεται είτε στο ιατρείο με τοπική αναισθησία είτε στο χειρουργείο με γενική αναισθησία ή μέθη. Η επιλογή γίνεται από τη γυναίκα σε συνεννόηση με το θεράποντα ιατρό και με βάση το ατομικό ιατρικό ιστορικό.

Η θεραπεία γίνεται διαμέσου μιας μικροσκοπικής κάμερας (κυστεοσκόπιο) που ο ιατρός εισάγει στην ουροδόχο κύστη χρησιμοποιώντας το φυσιολογικό στόμιο της ουρήθρας, χωρίς να χρειαστούν καθόλου τομές. Υπό άμεση όραση γίνεται ένεση του Botox σε διάφορα σημεία μέσα στο μυ ή το επιθήλιο της ουροδόχου κύστης, με την όλη διαδικασία να **διαρκεί συνολικά 10-15 λεπτά**. Μετά το τέλος της επέμβασης η ασθενής παραμένει στην κλινική για σύντομο χρονικό διάστημα μέχρι να ουρήσει και ακολούθως φεύγει για το σπίτι.

Είναι πιθανόν να χορηγηθεί μια βραχεία δόση αντιβίωσης προφυλακτικά, ενώ συστήνεται η λήψη αρκετής ποσότητας υγρών κατά το πρώτο 24ωρο.

Τι να αναμένετε μετά τη θεραπεία με Botox;

Για τις πρώτες 1-2 ημέρες μπορεί να νιώσετε ήπιο τσούξιμο και αίσθημα καύσου κατά την ούρηση και ίσως να δείτε λίγο αίμα στα ούρα. Αυτά τα συμπτώματα είναι φυσιολογικά και αναμενόμενα και δεν προκαλούν ανησυχία.

Το Botox δεν δρα άμεσα στην ουροδόχο κύστη αλλά προοδευτικά σε ένα διάστημα ολίγων ημερών έως και 2 εβδομάδων, οπότε και θα παρατηρήσετε βελτίωση στα συμπτώματά σας, όπως η συχνουρία, η νυκτερινή ούρηση, η επιτακτική ούρηση και η ακράτεια. Μαζί με τη βελτίωση ή την πλήρη εξάλειψη των συμπτωμάτων σας μπορεί να παρατηρήσετε μια δυσκολία στην αποβολή των ούρων, γεγονός που οφείλεται στη χαλαρωτική δράση του Botox στον εξωστήρα μυ της κύστης.

Σε περίπτωση που αδυνατείτε να αδειάσετε πλήρως την κύστη σας, ο ιατρός θα σας εκπαιδεύσει στη χρήση ενός μικρού καθετήρα, τον οποίο θα χρησιμοποιείτε σε περίπτωση δυσκολίας για σύντομο χρονικό διάστημα.

Πόσο αποτελεσματική είναι η θεραπεία της ακράτειας με Botox;

Τα επιστημονικά δεδομένα δείχνουν ότι 70-90% των γυναικών με ακράτεια ούρων επιτακτικού τύπου θα παρουσιάσουν σημαντική βελτίωση στα συμπτώματά τους, ενώ σε ένα σημαντικό ποσοστό γυναικών τα επεισόδια ακράτειας σταματούν τελείως για όσο χρόνο διαρκεί η επίδραση του Botox.

Τα αποτελέσματα της θεραπείας διαρκούν κατά μέσο όρο 8-10 μήνες. Για κάποιες γυναίκες μια και μόνη συνεδρία με Botox είναι αρκετή για να βελτιώσει τα συμπτώματα, ενώ

σε άλλες περιπτώσεις θα απαιτηθούν επαναληπτικές θεραπείες.

Υπάρχουν παρενέργειες από τη θεραπεία με Botox;

Η θεραπεία είναι γενικώς πολύ ασφαλής και καλά ανεκτή από τις περισσότερες ασθενείς.

Ένα πολύ μικρό ποσοστό των ασθενών (< 1%) μπορεί να αναπτύξει ουρολοίμωξη, η οποία αντιμετωπίζεται με χορήγηση κατάλληλης αντιβιοτικής αγωγής. Επίσης 1-2 στις 10 ασθενείς μπορεί να χρειαστούν προσωρινό αυτοκαθετηριασμό της κύστης ώστε να επιτευχθεί η πλήρης κένωση αυτής μετά από κάθε ούρηση. Η τεχνική του αυτοκαθετηριασμού είναι εύκολη και η επίδειξη γίνεται από τον ιατρό ή την εξειδικευμένη νοσηλεύτρια.

Αν αντιμετωπίσετε κάποιο πρόβλημα μετά τη θεραπεία με Botox, το προσωπικό της κλινικής θα είναι στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε συμβουλή και βοήθεια.

